

Voor: Gedeputeerde Staten Provincie Gelderland

Cc: Provinciale Staten Provincie Gelderland en de Colleges van B&W en Gemeenteraden van Tiel en West Betuwe

Van: Bewoners Collectief Buitengebied Ophemert (BCB)
Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap
IVN Natuureducatie, afdeling West Betuwe
Dorpstafel Ophemert

E-mail: [REDACTED]

Betreft: Mogelijke nieuwe westelijke ontsluitingsweg Tiel

Datum: 13 november 2024

Geachte bestuurders van de provincie Gelderland,

De gemeente Tiel is van plan een nieuwe weg door het buitengebied van Wadenhoijen aan te leggen, vlak langs de gemeentegrens van West Betuwe. Het college van B&W van de gemeente Tiel heeft in mei 2024 een voorlopige voorkeursvariant gekozen, die mogelijk grote impact heeft op onze leefomgeving. Het college van B&W van Tiel wenst een nieuwe weg midden vanuit de wijk Passewaaij naar A15 afslag Wadenhoijen, dwars door het buitengebied en vlak langs de gemeentegrens van West Betuwe, ook wel bekend als variant 5.

Tot 16 juli 2024 konden inwoners, ondernemers, overheden en organisaties een zienswijze insturen richting de gemeente Tiel. Onderzoeksbureau Movares heeft in opdracht van de gemeente Tiel een omvangrijk Plan-MER rapport geschreven.¹ Dit onderzoek vormde de inhoudelijke basis voor het voorgenomen besluit van het gemeente bestuur van de gemeente Tiel. Het college van B&W van Tiel bestudeert nu al die binnengekomen zienswijzen en wil dan een voorstel doen aan de gemeenteraad van Tiel.

De gemeente West Betuwe heeft een zienswijze ingediend en is geen voorstander van de voorlopig gekozen variant.² Het college van Tiel heeft het Plan-MER onderzoek van Movares in de zomer van 2024 ook voorgelegd aan de landelijke MER-commissie. Deze commissie oordeelde op 1 oktober 2024 dat het vrij onduidelijk is welk probleem nou eigenlijk moet worden opgelost. Het dringend advies van deze nationale commissie is dat er aanvullend onderzoek nodig is, voordat het college een voorstel aan de gemeenteraad kan aanbieden.³

Volgens de landelijke MER-commissie moet er meer onderzocht worden, belangrijke informatie ontbreekt in het MER-rapport. Ze noemen daarbij onder meer:

¹ Zie: <https://digitaalmer.tiel.movares.net/>

² De negatieve zienswijze van de gemeente West Betuwe staat hier online: <https://gemeenteraad.westbetuwe.nl/Vergaderingen/Gemeenteraad/2024/09-juli/17:00/Raadsvoorstel-Zienswijze-Ontsluitingsweg-Tiel/Raad-09-07-2024-Besluit-RV2024-105-Getekende-Zienswijze-ontsluitingsweg-Tiel-geanonimiseerd.pdf>

³ In het [persbericht](#) van 1 oktober en in het [rapport](#) kunt u deze informatie in detail nalezen, kijk voor meer informatie op de website www.commissiemer.nl

- De stikstofdepositieberekeningen per alternatief zijn onvolledig. Dit komt vanwege het ontbreken van de op te heffen agrarische emissies bij alternatieven op landbouwgrond. Ook ontbreekt inzicht in de aanwezigheid van beschermde dier- en plantsoorten, dat moet veel beter onderzocht en onderbouwd worden. Daarbij moeten ook mogelijke compensatiemaatregelen veel beter onderzocht en onderbouwd worden.
- De verkeersaspecten zijn niet duidelijk genoeg, zo ontbreekt informatie over bijvoorbeeld de daadwerkelijke reistijden per variant. Pas als je de reistijden scherper in beeld hebt wordt het inzichtelijk voor betrokkenen waar we het nu over hebben. Dan komt ook pas in beeld wat precies nut en noodzaak is per variant.
- De uitwerking van alternatief 1b (dat is de verbreding van de bestaande provinciale weg) ontbreekt in het Plan-MER rapport. Ook ontbreken aanvullende mobiliteitsmaatregelen en een toets aan het doelbereik. En aspecten rond landschap en cultuur zijn onvoldoende uitgewerkt. Daarmee is het Plan-MER rapport onvolledig en onsamenvattend.
- Tot slot ontbreekt een goed leesbare samenvatting. Deze samenvatting is volgens de landelijke MER-commissie belangrijk voor bestuurders en andere belanghebbenden om de uitkomsten van het MER-rapport goed te doorgronden.

Kort samengevat is de landelijke MER-commissie zeer kritisch over het Plan-MER rapport van Movares. De landelijke MER-commissie constateert dat het Plan-MER op allerlei aspecten tekort schiet. Dat is ook in lijn met de zienswijze die de gemeente West Betuwe heeft ingediend, deze buurgemeente van Tiel heeft zich nadrukkelijk tegenstander verklaard van de ontsluitingsweg via variant 5 (langs de gemeentegrens van West Betuwe).

Het **Bewoners Collectief Buitengebied Ophemert** (BCB-Ophemert) komt op voor de bewonersbelangen van het noordelijk buitengebied van Ophemert. In deze regio is ook de **Vereniging tot Behoud van het Lingeland** (VBL) actief en **IVN Natuureducatie** afdeling West-Betuwe. De **Dorpstafel Ophemert** (DO) heeft in samenwerking met de gemeente West Betuwe inwonersbijeenkomsten over dit onderwerp georganiseerd. Deze brief sturen wij (BCB, VBL, IVN en DO) gezamenlijk.

We gaan in deze brief niet in detail op allemaal onderdelen van het plan in. Wel maken we ons zorgen over de mogelijk beperkte betrokkenheid van de Provincie Gelderland tot nu toe. De provincie is immers niet alleen eigenaar en wegbeheerder van de huidige provinciale weg (N834), maar ook de hoeder van de Omgevingsvisie, verantwoordelijk voor onder meer het landschap, flora en fauna, ontwikkelingen en bedreigingen, regionale mobiliteit, woningbouw, stikstofbeleid, etc. Dat zijn allemaal onderwerpen waar de provincie belangrijke en wettelijke verantwoordelijkheden en bevoegdheden heeft.

Het gemeentebestuur van Tiel heeft tevens aangegeven dat zij de Provincie Gelderland als een belangrijke financier van de nieuwe weg zien. Terwijl de provincie juist erop wijst dat het 'veroorzaker betaalt'-principe aan de orde is en juist de gemeente Tiel (zelf) de weg moet financieren.

De Provincie Gelderland heeft richting de gemeente Tiel aangegeven dat het provinciebestuur dit vraagstuk meer ziet als een regionaal gebiedsontwikkelingsvraagstuk, waarbij een integrale kijk op alle betrokken beleidsvelden noodzakelijk is. Dus met een integrale regionale visie, waarin ook duidelijk wordt welke kaders de provincie stelt en in een proces met zorgvuldige participatie van inwoners uit de regio.

Dat brengt ons op de volgende vijf concrete vragen:

1. Heeft de Provincie Gelderland net als de gemeente West Betuwe een zienswijze ingediend?
2. Is de provincie in gesprek met de Gemeente Tiel over financiering van deze weg? Zo ja, wat kan daar inhoudelijk over gezegd worden?
3. Welk appreciatie geeft de provincie aan het rapport van de landelijke MER-commissie?
4. In hoeverre zijn Provinciale Staten geïnformeerd en betrokken bij deze ontwikkeling?
5. Op welke manier gaat de provincie Gelderland inwoners, ondernemers en organisaties betrekken bij inspraak en advies over de provinciale koers rond deze mogelijke weg?

Graag ontvangen we binnen 4 weken na verzending van deze brief antwoorden op deze vragen. Ook zijn we graag bereid onze zorgen in een gesprek te komen toelichten, om samen te kijken hoe deze procedure er nou precies uitziet en op welke wijze we zorgvuldigheid kunnen borgen.

Met vriendelijke groeten,

 (lid kernteam BCB Ophemert)

namens:

- Bewoners Collectief Buitengebied Ophemert (BCB)
- Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap
- IVN Natuureducatie afdeling West-Betuwe
- Dorpstafel Ophemert

Correspondentieadres: